

TRƯỜNG KHOA HỌC LIÊN NGÀNH VÀ NGHỆ THUẬT

& KẾT NỐI TRUYỀN THỐNG TRÁCH NHIỆM TƯƠNG LAI

THANH NGỌC

Thư PGS.TS Nguyễn Văn Hiệu, xin ông chia sẻ về bối cảnh cũng như ý nghĩa chuyển đổi mô hình Khoa Các Khoa học liên ngành thành Trường Khoa học Liên ngành và Nghệ thuật trực thuộc ĐHQGHN?

Có thể nói, quyết định của Giám đốc ĐHQGHN chuyển đổi Khoa Các khoa học liên ngành thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật thực sự là một sự kiện nổi bật, có ý nghĩa tầm vóc của hệ thống, bởi nó đánh dấu chặng đường 30 năm xây dựng và phát triển của ĐHQGHN với tư cách là một cơ sở giáo dục tiên phong, dẫn dắt hệ thống giáo dục đại học cả nước, đồng thời thể hiện tầm nhìn nhất quán của ĐHQGHN trong việc xây dựng các mô hình giáo dục đào tạo mới ở Việt Nam.

Kết quả này là sản phẩm của một quá trình xây dựng chiến lược nghiêm túc, khoa học dựa trên sự tích hợp của nhiều nhân tố bao gồm nhu cầu thực tiễn của đất nước, triết lý đổi mới sáng tạo của ĐHQGHN, sự nỗ lực tạo dựng và phát triển của Khoa Các khoa học liên ngành và xu thế vận động phát triển chung của nhân loại.

Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật khai sinh từ nền tảng của Khoa Sau đại học (2002) và Khoa Các khoa học liên ngành (2017), các tổ chức tiền thân được ĐHQGHN giao phó thực hiện các sứ mệnh quan trọng mang tính chất đột phá trong nhiều thời

kỳ lịch sử, là kết quả tất yếu. Từ việc đóng vai trò nòng cốt trong việc thúc đẩy hệ thống giáo dục sau đại học, cho đến trở thành một trong những đơn vị đầu tiên được giao chức năng, nhiệm vụ tổ chức triển khai các chương trình đào tạo mang tính chất liên ngành, liên lĩnh vực. Sau hơn 20 năm hình thành và phát triển, chúng tôi đã từng bước tạo dựng và định hình các giá trị và nền tảng cốt lõi, làm cơ sở vững chắc cho một đơn vị đào tạo và nghiên cứu khoa học.

Một động lực khác là sự phát triển của thế giới trong khoảng vài thập kỷ gần đây đã từng bước làm thay đổi một cách sâu sắc quan niệm của nhân loại về hoạt động sản xuất cũng như sáng tạo và nghệ thuật. Lý do là bởi người ta dần nhận ra các lĩnh vực sáng tạo, đặc biệt là sáng tạo và nghệ thuật, đã trở thành một ngành kinh tế đem lại nhiều giá trị lớn hơn rất nhiều lần so với các ngành kinh tế sản xuất truyền thống vốn chỉ dựa trên các nguồn tài nguyên vật chất như đất đai, lao động và vốn. Theo John Howkins, một học giả nổi tiếng người Anh, người đã đưa ra lý thuyết về kinh tế sáng tạo cho biết, lĩnh vực này đã đóng góp 2,2 nghìn tỷ USD vào tổng giá trị của nền kinh tế thế giới với tốc độ tăng trưởng trung bình mỗi năm là 5%, thu hút 4,4% lực lượng lao động quốc gia và tạo ra 1,4% tổng doanh thu của các doanh nghiệp. Điều này cho phép kinh tế sáng tạo từng bước trở thành động lực

PGS.TS Nguyễn Văn Hiệu

NGÀY 29/01/2024, GIÁM ĐỐC ĐHQGHN ĐÃ KÝ QUYẾT ĐỊNH SỐ 333/QĐ-ĐHQGHN VỀ VIỆC CHUYỂN ĐỔI MÔ HÌNH VÀ TỔ CHỨC LẠI KHOA CÁC KHOA HỌC LIÊN NGÀNH THÀNH TRƯỜNG KHOA HỌC LIÊN NGÀNH VÀ NGHỆ THUẬT. ĐÂY LÀ SỰ KIỆN ĐÁNH DẤU CHẶNG ĐƯỜNG 30 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN CỦA ĐHQGHN VỚI TƯ CÁCH MỘT CƠ SỞ GIÁO DỤC TIÊN PHONG, DẪN DẮT HỆ THỐNG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC CẢ NƯỚC, ĐỒNG THỜI THỂ HIỆN TẦM NHÌN NHẤT QUÁN CỦA ĐHQGHN TRONG VIỆC XÂY DỰNG CÁC MÔ HÌNH GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO MỚI Ở VIỆT NAM.

BẢN TIN ĐHQGHN ĐÃ CÓ CUỘC TRAO ĐỔI VỚI PGS.TS NGUYỄN VĂN HIỆU - HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG KHOA HỌC LIÊN NGÀNH VÀ NGHỆ THUẬT VỀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN CỦA NHÀ TRƯỞNG TRONG THỜI GIAN TỚI CŨNG NHƯ QUAN ĐIỂM GIÁO DỤC TRONG LĨNH VỰC NGHỆ THUẬT - MỘT MẢNH GHÉP MỚI HOÀN THIỆN MÔ HÌNH ĐẠI HỌC ĐA NGÀNH, ĐA LĨNH VỰC CỦA ĐHQGHN.

chính mang tính bền vững, góp phần nâng cao vị thế của nhiều quốc gia trên thế giới.

Đó là thế giới, còn ở Việt Nam, khoảng gần hai thập niên vừa qua, nhận thức được tầm quan trọng của nền công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo, Đảng và Chính phủ đã ban hành nhiều chính sách quan trọng khẳng định vị trí và vai trò của sáng tạo, nghệ thuật trong phát triển công nghiệp văn hóa - sáng tạo, đồng thời khuyến khích các cơ sở giáo dục đẩy mạnh đào tạo nguồn nhân lực phục vụ phát triển nền kinh tế sáng tạo của đất nước. Trong bối cảnh đó, một số trường đại học ở Việt Nam đã tích cực xây dựng nhiều chương trình đào tạo mới về công nghiệp văn hóa sáng tạo.

Riêng tại ĐHQGHN, một số chương trình đào tạo về lĩnh vực này gần đây đã bắt đầu được phát triển trong đó tập trung chủ yếu tại Khoa Các khoa học liên ngành, đơn vị chủ trương xây dựng

các chương trình đào tạo về công nghiệp văn hóa - sáng tạo gắn với khoa học liên ngành. Kinh nghiệm bước đầu của hoạt động đào tạo các ngành công nghiệp văn hóa gắn với tiếp cận liên ngành không chỉ góp phần tích lũy và phát triển hệ thống lý thuyết, mà điều quan trọng hơn, là nó từng bước hình thành cơ sở ban đầu quan trọng cho việc xây dựng một tổ chức giáo dục về lĩnh vực nghệ thuật theo quan điểm liên ngành.

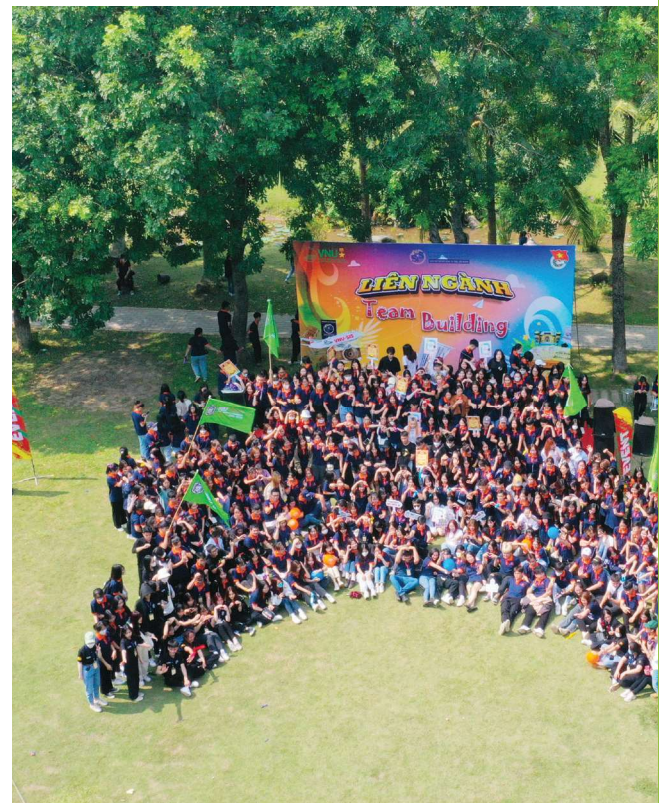
Tất cả những điều kiện kể trên chính là tiền đề để ĐHQGHN quyết tâm xây dựng Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật với nhiệm vụ đào tạo và nghiên cứu các lĩnh vực sáng tạo, nghệ thuật - mảnh ghép cuối cùng hoàn thiện cấu trúc đa ngành, đa lĩnh vực, đồng thời cũng là một trong những mục tiêu mà nhiều thế hệ lãnh đạo, cán bộ và giảng viên ĐHQGHN đã mong đợi trong suốt một thời gian dài.

Ý tưởng về một trường nghệ thuật trong hệ thống ĐHQGHN thực ra đã được hình thành từ khá sớm; song, trong khoảng vài năm trở lại đây nó mới có cơ sở và nền tảng vững chắc để triển khai. Việc chuyển đổi mô hình và tổ chức lại rõ ràng sẽ góp phần nâng tầm phát triển của Khoa Các khoa học liên ngành. Sau khi được chuyển đổi, Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật sẽ được kế thừa đội ngũ các nhà khoa học giàu kinh nghiệm cũng như nền tảng lý thuyết nghiên cứu về liên ngành một cách chắc chắn.

Trong khi đó, cơ chế tổ chức của trường đại học trực thuộc ĐHQGHN sẽ tạo điều kiện cho Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật mở rộng quy mô đào tạo, nâng cao tầm ảnh hưởng ở trong nước và quốc tế. Trường cũng sẽ trở thành đơn vị mang tính dẫn dắt về việc phát triển các lĩnh vực công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo ở ĐHQGHN và hệ thống giáo dục đại học ở Việt Nam.

Một trong những điều thu hút và tạo ra sự tò mò là tên gọi của Nhà trường lại được cấu thành bởi hai lĩnh vực dường như khá khác nhau là Khoa học liên ngành và Nghệ thuật. Xin ông có thể chia sẻ thêm về lý do của sự kết hợp này?

Đối với tên gọi của Trường, có thể nói, thông qua cách đặt tên là Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật, chúng tôi muốn đảm bảo sự kết hợp giữa các nền tảng truyền thống vốn có của Trường trong giai đoạn phát triển trước là Khoa học liên ngành với định hướng phát triển mới được giao nhiệm vụ hiện

nay là Nghệ thuật.

Như chúng ta đều biết, từ năm 2017, Khoa Các khoa học liên ngành là đơn vị đào tạo đầu tiên và duy nhất được ĐHQGHN giao nhiệm vụ phát triển các chương trình đào tạo mang tính liên ngành, liên lĩnh vực. Thực tiễn quá trình triển khai xây dựng chương trình cũng như tổ chức các hoạt động đào tạo và nghiên cứu khoa học về nhiều lĩnh vực liên ngành còn hết sức mới mẻ ở Việt Nam như: di sản, đô thị, công nghiệp văn hóa, biến đổi khí hậu, khoa học bền vững..., Khoa Các khoa học liên ngành đã không chỉ giúp tích lũy và phát triển hệ thống lý thuyết về khoa học liên ngành, mà điều quan trọng hơn là nó từng bước hình thành phương thức làm việc và cơ chế vận hành liên ngành cho tập thể cán bộ, giảng viên, sinh viên. Khoa học liên ngành chính là nhân tố định hình bản sắc đồng thời là thế mạnh không thể phủ nhận của Khoa Các khoa học liên ngành trong suốt các giai đoạn phát triển đã qua.

Tuy nhiên, Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật không phải là một cấu trúc lắp ghép giản đơn giữa cái mới và cái cũ, mà thực chất, là một hợp thành giữa hai bộ phận có mối quan hệ gắn bó, mật thiết và bổ sung cho nhau. Đối với chúng

tôi, khoa học liên ngành không chỉ là các chương trình đào tạo liên ngành vốn có, đã được xây dựng và phát triển bền vững, mà đó chính là tư duy khoa học nền tảng định hình hệ thống lý thuyết và triết lý giáo dục của Nhà trường, làm cơ sở cho việc phát triển các lĩnh vực đào tạo và nghiên cứu mới về sáng tạo và nghệ thuật. Trong khi đó ở chiều ngược lại, thực tiễn phát triển đầy năng động của các lĩnh vực nghệ thuật và công nghiệp văn hóa - sáng tạo hiện nay cũng là những trường thực nghiệm quan trọng để kiểm nghiệm cũng như phát triển các cách tiếp cận và lý thuyết của khoa học liên ngành hiện đại. Cơ cấu các khoa chuyên môn của Trường hiện nay là một thực thể gắn kết rất mạnh mẽ giữa các ngành đào tạo chứ không độc lập, rời rạc.

Thưa ông, trước đây trong hệ thống Đại học Đông Dương, tiền thân của ĐHQGHN, cũng từng có một đơn vị đào tạo về nghệ thuật là Trường Mỹ thuật Đông Dương. Đây được coi là ngôi

trường đào tạo về nghệ thuật uy tín nhất ở Việt Nam và Đông Dương, nơi sản sinh ra nhiều thế hệ họa sĩ và nghệ sĩ tài danh ở Việt Nam trước Cách mạng tháng Tám năm 1945. Liệu rằng có mối liên hệ nào giữa Trường Mỹ thuật Đông Dương và Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật hay không?

Trong thời gian gần đây, cùng với sự thừa nhận ngày một lớn của cộng đồng quốc tế dành cho giá trị của nền nghệ thuật Đông Dương, minh chứng qua việc các tác phẩm hội họa của thời kỳ này được chào đón và trả giá ngày càng cao trên các sàn đấu giá nghệ thuật thế giới, giới nghiên cứu lịch sử mỹ thuật và đa phần công chúng đang dần nhận ra những di sản to lớn mà Trường Mỹ thuật Đông Dương đã để lại cho nền giáo dục và nghệ thuật Việt Nam hiện đại.

Vượt qua khỏi các quan điểm phê phán chủ nghĩa thực dân, các di sản mà Victor Tardieu, họa sĩ tài danh người Pháp cùng những

người đóng vai trò chủ chốt trong việc vận động thành lập Trường Mỹ thuật Đông Dương, để lại đã từng bước được các thế hệ hôm nay đón nhận nhiệt thành. Đó là tinh thần khai phóng hướng đến các giá trị cao cả của vẻ đẹp chân - thiện - mỹ, là sự xóa nhòa ranh giới giữa nghệ thuật phương Đông và phương Tây; là sự hòa hợp và đồng điệu giữa triết lý nghệ thuật vị nghệ thuật và nghệ thuật vị nhân sinh và đặc biệt hơn cả, là tư duy và mô hình giáo dục nghệ thuật liên ngành, khi mà mỗi người học được khuyến khích phát huy mọi khả năng sáng tạo của mình.

Mặc dù đã qua một thế kỷ, nhưng chúng tôi vẫn tìm thấy được sự đồng điệu trong quan điểm và triết lý giáo dục nghệ thuật với các thế hệ họa sĩ Đông Dương, nhất là trong bối cảnh sự phát triển khoa học và công nghệ, nơi đề cao các giá trị của sự sáng tạo hôm nay. Nhân dịp kỷ niệm 30 năm Ngày Chính phủ ban hành Nghị định về ĐHQGHN, tập thể cán bộ,

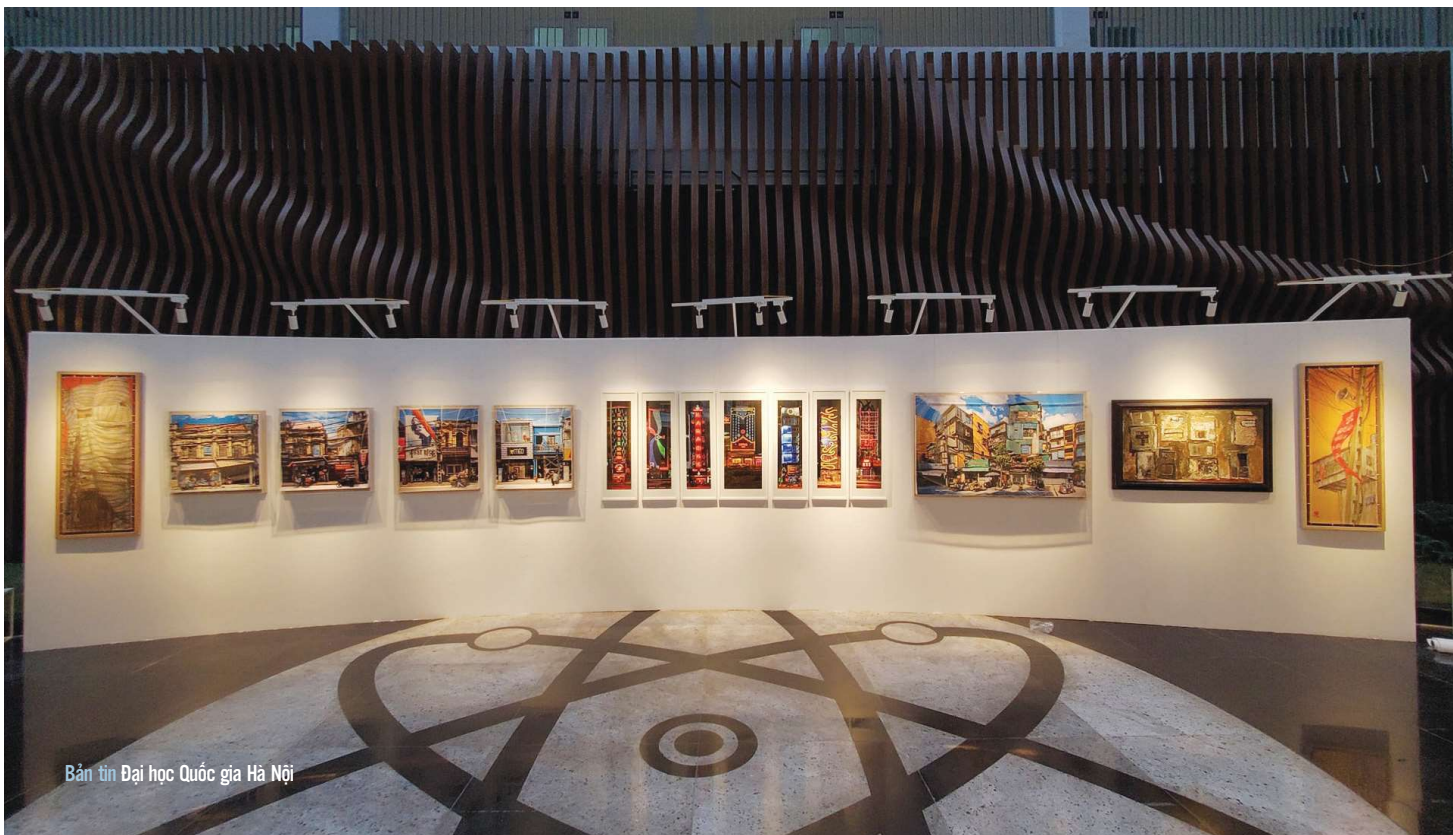
giảng viên Khoa Các khoa học liên ngành đã tổ chức một triển lãm nghệ thuật mang tên "Dòng chảy kết nối", lấy cảm hứng từ phong cách nghệ thuật Đông Dương. Đây là một triển lãm của sự kết nối giữa những chuyên gia, nghệ sĩ, người đào tạo nghệ thuật đầy nhiệt huyết đã lựa chọn ĐHQGHN như một điểm đến để kiến tạo một hệ sinh thái sáng tạo nghệ thuật mới; là sự kết nối giữa nhiều lĩnh vực sáng tạo: mỹ thuật, kiến trúc và nghệ thuật ứng dụng; nhằm hướng tới một triết lý sáng tạo nghệ thuật có khả năng kết hợp giữa giá trị thẩm mỹ hàn lâm và năng lực ứng dụng hiện đại.

Một trong những điều hết sức thú vị là cả Trường Mỹ thuật Đông Dương, thuộc Đại học Đông Dương được thành lập năm 1924 và Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật, thuộc ĐHQGHN được ra đời năm 2024 - tròn một thế kỷ đều là những bộ phận hợp thành trong một cơ sở giáo dục đa ngành, đa lĩnh vực. Điều này

là cơ sở quan trọng để tin vào một sự kết nối thiêng liêng giữa truyền thống giáo dục nghệ thuật trong quá khứ của Trường Mỹ thuật Đông Dương trong sự hồi sinh của truyền thống giáo dục khai phóng và liên ngành về nghệ thuật của ĐHQGHN hiện nay như niềm mong mỏi của đội ngũ giảng viên, nghệ sĩ Nhà trường đã thể hiện trong triển lãm nghệ thuật đầu tiên của ĐHQGHN.

Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật khai sinh từ nền tảng của Khoa Sau đại học, ĐHQGHN với sứ mệnh triển khai các chương trình đào tạo sau đại học có tính liên ngành, liên lĩnh vực liên quan đến nhiều đơn vị trực thuộc ĐHQGHN. Sau hơn 20 năm, chúng ta đã phát triển như thế nào về quy mô và chất lượng, thưa ông?

Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật là một trong 21 đơn vị đào tạo trực thuộc ĐHQGHN, tiền thân là Khoa Sau đại học - thành lập năm 2002. Với 22 năm xây

dựng và phát triển, mục tiêu lớn của Nhà trường là trở thành đơn vị trọng điểm, tiên phong, uy tín lớn và tính hội nhập cao trong đào tạo khoa học liên ngành và nghệ thuật; đẩy mạnh triển khai các hoạt động khoa học có tính mới, liên ngành, liên lĩnh vực, nghệ thuật sáng tạo, đáp ứng tốt nhu cầu của xã hội và mở rộng tầm ảnh hưởng của ĐHQGHN với khẩu hiệu hành động “Kiến tạo tương lai bằng tri thức liên ngành”.

Bắt đầu đào tạo chương trình Thạc sĩ Biến đổi khí hậu từ năm 2011, đến nay, Nhà trường đã có 07 chương trình đào tạo bậc đại học; 05 chương trình đào tạo bậc thạc sĩ và 02 chương trình đào tạo bậc tiến sĩ.

Chúng tôi luôn nỗ lực để mang tới cho người học một môi trường giáo dục hiện đại, tính ứng dụng, thực tiễn cao. Vì thế, chúng tôi luôn ưu tiên đầu tư để nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, đáp ứng yêu cầu đảm bảo chất lượng giáo dục và đào tạo. Từ năm 2020

đến nay, đội ngũ giảng viên của chúng tôi đã tăng gấp 5 lần. Trong đó, tỷ lệ giảng viên cơ hữu đạt gần 70% tổng số cán bộ Nhà trường, tỷ lệ cán bộ giảng viên có trình độ tiến sĩ chiếm 80%. Đặc biệt, Nhà trường có đội ngũ chuyên gia đa lĩnh vực được đào tạo ở nước ngoài chiếm 50% tổng số giảng viên. Đây là nền tảng vững chắc mà chúng tôi gây dựng để đảm bảo uy tín nội sinh của Nhà trường trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo các khoa học liên ngành và nghệ thuật.

Sự ra đời của Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật mang theo sự tin tưởng và kỳ vọng rất lớn của lãnh đạo ĐHQGHN đối với sự phát triển của Nhà trường. Vậy Trường sẽ có tầm nhìn phát triển như thế nào để tạo ra những giá trị mới trong hệ sinh thái giáo dục đa ngành, đa lĩnh vực, đồng thời góp phần hướng tới mục tiêu đưa ĐHQGHN trở thành trường đại học đầu tiên của Việt Nam được xếp hạng trong 500 trường đại học hàng đầu trên thế giới, thưa ông?

Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật khi ra đời được ĐHQGHN giao cho sứ mệnh là đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cao theo định hướng liên ngành, liên lĩnh vực; tiên phong trong phát triển các lĩnh vực công nghiệp văn hóa, sáng tạo và nghệ thuật; thực hiện nghiên cứu, chuyển giao tri thức và tư vấn chính sách; đóng góp vào sự nghiệp xây dựng, phát triển, bảo vệ đất nước và hội nhập quốc tế. Định hướng phát triển của Trường trong thời gian tới là sẽ trở thành một cơ sở đào tạo có uy tín và chất lượng theo định hướng ứng dụng về khoa học liên ngành và nghệ thuật của ĐHQGHN và được xếp hạng cao ở khu vực và thế giới.

Dựa trên bối cảnh ra đời, sứ mệnh thực hiện cũng như tầm nhìn tương lai, có thể thấy việc chuyển đổi Khoa Các khoa học liên ngành thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật mang theo những kỳ vọng về việc xây dựng một cơ sở giáo dục mới đóng vai trò là

địa điểm kết nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa thế giới của khoa học và nghệ thuật, giữa tri thức truyền thống và hiện đại, giữa cách tiếp cận đơn ngành và liên ngành, giữa quan điểm đào tạo và nghiên cứu mang định hướng lý thuyết và ứng dụng; giữa triết lý sáng tạo vị nghệ thuật và vị nhân sinh. Ngôi trường này cũng được mong muốn trở thành một hệ sinh thái sáng tạo rộng mở, đặc biệt có khả năng dẫn dắt trong việc cùng chung tay đào tạo nên nguồn nhân lực mới phục vụ phát triển kinh tế sáng tạo ở Việt Nam và hội nhập với dòng chảy phát triển toàn cầu. Tất cả những điều này phần nào được cụ thể hóa thông qua khẩu hiệu hành động và các giá trị cốt lõi mà nhà trường hướng đến.

Với khát vọng “Kiến tạo tương lai bằng tri thức liên ngành”, Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật khẳng định giá trị của tri thức liên ngành trong việc xây dựng và phát triển các hệ thống tri thức mới cũng như giải quyết các vấn đề đặt ra của xã hội trong tương lai. Trong khi đó, thông qua các giá trị cốt lõi được xác định là tư duy liên ngành, tinh thần khai phóng, tầm nhìn toàn cầu, Nhà trường muốn để

cao một triết lý và môi trường giáo dục mà ở đó việc phát triển tri thức và nghề nghiệp vượt qua mọi khuôn mẫu sẵn có, dựa trên thế mạnh và sự đam mê của mỗi cá nhân. Đó cũng là nơi bồi dưỡng những con người có khả năng tư duy tổng hợp, hiểu biết sâu rộng về nhiều lĩnh vực chuyên môn, đồng thời có đầy đủ kiến thức và kỹ năng để làm việc ở nhiều môi trường khác nhau ở trong nước và quốc tế.

Mặc dù được truyền cảm hứng từ nhiều giá trị truyền thống, tuy nhiên không thể phủ nhận rằng truyền thống giáo dục nghệ thuật ở ĐHQGHN đã bị đứt đoạn trong một thời gian dài. Xin ông cho biết quan điểm giáo dục về nghệ thuật của Nhà trường và sự khác biệt của ĐHQGHN so với các trường đào tạo về nghệ thuật ở Việt Nam hiện nay?

Thực sự đây là một câu hỏi rất khó để trả lời vì trên thực tế các chương trình đào tạo về nghệ thuật tại Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật vẫn đang trong quá trình phát triển. Tuy nhiên, một trong những điểm khác biệt dễ nhận ra, tạo nên thế mạnh riêng cho các chương trình đào tạo về nghệ thuật tại đây là

được kế thừa và phát triển trên nền tảng của hệ thống khoa học và đào tạo đa ngành, đa lĩnh vực của ĐHQGHN. Điều này cho phép các lĩnh vực nghệ thuật dù phát triển muộn hơn nhưng có thể khai thác và sử dụng tối đa tri thức của các lĩnh vực khoa học và công nghệ khác. Chẳng hạn, gần đây việc áp dụng công nghệ thông tin, công nghệ thực tế ảo trở thành một yêu cầu bắt buộc trong mọi hoạt động thiết kế thời trang hay đồ họa. Do đó, việc tiếp nhận các tri thức về công nghệ thông tin của sinh viên ngành thiết kế thời trang hay đồ họa tại Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật sẽ trở nên dễ dàng hơn so với các trường nghệ thuật truyền thống.

Bên cạnh đó, thực tiễn phát triển của các mô hình đào tạo cũng như các thực hành về sáng tạo, nghệ thuật trên thế giới đã cho thấy đào tạo nghệ thuật theo định hướng liên ngành đang dần trở thành một xu hướng phổ biến. Điều này cho phép Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật hoàn toàn có quyền tự tin về khả năng đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao về nghệ thuật, đóng góp vào sự phát triển kinh tế của đất nước khi mà quan điểm giáo dục nghệ thuật liên ngành đã được chỉ ra có ưu thế vượt trội so với các mô hình giáo dục nghệ thuật truyền thống ở các khía cạnh sau:

Thứ nhất, xét ở góc độ hiệu quả và mức độ ảnh hưởng của giáo dục phục vụ phát triển, thì mô hình giáo dục truyền thống cũng cho thấy sự thua kém so với các chương trình đào tạo tổng hợp về nghệ thuật theo hướng công nghiệp văn hóa - sáng tạo mà một số nước trên thế giới đang áp dụng hiện nay. Trong khi mô hình giáo dục nghệ thuật truyền thống chủ yếu được định hướng trong việc phát triển khả năng sáng tạo của từng cá nhân, thì các chương trình giáo dục định hướng công nghiệp văn hóa lại thường chú trọng hơn đến việc phát triển cộng đồng thực hành, trong đó mỗi cá nhân với mỗi vai trò khác nhau trở thành một mắt xích trong hệ thống,

nhưng cũng đồng thời có thể phát huy tối đa khả năng sáng tạo của mình. Ngoài ra, sự phát triển các cộng đồng thực hành cũng giúp cho các cá nhân và những ý tưởng có điều kiện được gặp gỡ tương tác để tạo ra các xu hướng và sản phẩm sáng tạo mới. Đây chính là quan điểm khởi nguồn để chúng tôi nỗ lực xây dựng, kiên định triển khai, tập trung sáng tạo trong việc phát triển cơ cấu ngành đào tạo và hoạt động khoa học công nghệ của Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật.

Thứ hai, xét từ góc độ quản lý nhà nước, việc chỉ phát triển mô hình đào tạo văn hóa nghệ thuật truyền thống tại các trường chuyên ngành cũng tạo ra những khó khăn nhất định trong việc bồi dưỡng, quản lý và định hướng các giá trị văn hóa, nhất là trong bối cảnh phát triển như vũ bão của nền công nghiệp văn hóa và xu hướng hội nhập quốc tế hiện nay. Vì vậy, việc xây dựng các cơ sở đào tạo nghệ thuật mới sẽ góp phần định hướng về nội dung cho các sản phẩm sáng tạo và nghệ thuật; đồng thời đây sẽ là những cơ quan tư vấn và giúp nhà nước duy trì và

quản lý toàn bộ các lĩnh vực nghệ thuật; từng bước đưa các giá trị bản sắc văn hóa vào trong sự phát triển của mình, nhằm tạo nên hình ảnh và thương hiệu quốc gia.

Thứ ba, xét từ góc độ nội dung kiến thức, có thể thấy đào tạo nghệ thuật truyền thống ở Việt Nam mang nặng tính chuyên ngành, chuyên sâu với định hướng chủ yếu là tạo ra những người nghệ sĩ hoạt động trong các lĩnh vực sáng tạo. Thông thường những người học trong các trường nghệ thuật sẽ chủ yếu được đào tạo tập trung ở một hoặc hai lĩnh vực lĩnh vực văn hóa nghệ thuật cụ thể. Bên cạnh đó, cấu trúc tương đối khép kín của chương trình đào tạo cũng cản trở người học tự khám phá và phát triển năng lực của bản thân đối với nhiều loại hình nghệ thuật. Vì thế, để có thể theo kịp được xu hướng phát triển đa dạng với sự kết hợp sáng tạo của nhiều loại hình văn hóa nghệ thuật hiện nay, sau khi tốt nghiệp hầu hết sinh viên đều phải tự học và trang bị thêm các nội dung kiến thức khác để phù hợp với yêu cầu của công việc. Ngoài ra, chuyên ngành đào tạo sâu cũng thu hẹp

phạm vi tìm kiếm vị trí việc làm của nhiều người tốt nghiệp ở các ngôi trường nghệ thuật, ngoại trừ một số cá nhân có năng lực đặc biệt trở thành những nghệ sĩ nổi tiếng được biết đến. Điều này rõ ràng gây ra một sự lãng phí rất lớn cả về tài chính cũng như công sức đào tạo của nhà nước và xã hội.

Do đó, có thể thấy tiếp cận giáo dục theo định hướng công nghiệp văn hóa sáng tạo trên nền tảng của khoa học liên ngành là xu thế phát triển tất yếu của hệ thống giáo dục đào tạo về nghệ thuật trong tương lai. Với kinh nghiệm phát triển các chương trình đào tạo theo hướng liên ngành, liên lĩnh vực, cùng một đội ngũ các nhà khoa học giàu tâm huyết, Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật có đầy đủ những nền tảng trong việc phát triển triết lý và thực hành quan điểm giáo dục mới. Đó chính là những cơ sở chắc chắn để tin vào một tương lai tươi sáng của một đơn vị đào tạo mang nhiều khát vọng cùng phát triển của đất nước.

Xin trân trọng cảm ơn ông đã dành thời gian chia sẻ!

GS.TS NGUYỄN THỊ HIỀN - GIẢNG VIÊN KHOA CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA VÀ DI SẢN

Đối với tôi, sự kiện chuyển đổi mô hình từ Khoa Các khoa học liên ngành thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật là một bước ngoặt vô cùng quan trọng của Nhà trường, đội ngũ cán bộ, giảng viên cũng như với người học của Trường. Trước khi trở thành giảng viên của Trường, với tư cách là một nhà khoa học, một chuyên gia quốc tế về lĩnh vực di sản, do đó, tôi nhận thức một cách sâu sắc về môi trường đào tạo cần mang lại cho người học điều gì để họ hội nhập với thị trường lao động của thế giới. Hiện nay, xu hướng của thế giới đều đang đề cao tính liên ngành, từ đó định hướng phát triển bền vững trong mọi lĩnh vực từ công nghiệp văn hóa, kỹ thuật, đô thị, kinh tế tới nghệ thuật, sáng tạo...

Là một nhà khoa học hoạt động ở lĩnh vực di sản lâu năm và cũng từng ở vị trí giám khảo của Hội đồng thẩm định di sản quốc tế UNESCO, tôi nhận thức được tầm quan trọng của việc đào tạo liên ngành hiện nay. Điều này cung cấp cho người lao động trong tương lai một không gian, mạng lưới học tập và trao đổi học thuật 1 cách chuyên nghiệp từ những nền tảng đầu tiên. Người học của chúng tôi không chỉ được làm quen mà còn thực sự được đắm mình trong thực tế của môn học, tính ứng dụng của ngành học được thể hiện trong từng tình

huống, đề tài, đồ án... mà người học phải thực hiện, xử lý, từ đó rút ra những bài học lý thuyết cho chính bản thân. Với nền tảng như vậy, chúng tôi cùng cố gắng để mang tới cho người học nhiều cơ hội tiếp cận với xu thế mới nhất, cung cấp cho các bạn tư duy, sáng tạo, ứng dụng được các nền tảng khoa học liên ngành, liên lĩnh vực để phát triển các vấn đề một cách bền vững.

Với các định hướng đào tạo về khoa học liên ngành, nghệ thuật, văn hóa sáng tạo... thì việc chuyển đổi mô hình thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật là bước đi rất đúng đắn của Nhà trường. Điều này mang lại nhiều cơ hội tiếp cận với các hoạt động và tổ chức quốc tế cùng chung mối quan tâm về khoa học liên ngành. Không chỉ thế, Nhà trường cũng có thêm cơ hội được bước vào lĩnh vực nghệ thuật và kết nối với các đơn vị đào tạo, đối tác trong nước và quốc tế có yếu tố liên ngành nghệ thuật khác. Hơn thế nữa, với vị thế là một đơn vị tiên phong trong lĩnh vực khoa học liên ngành và nghệ thuật của ĐHQGHN, Nhà trường sẽ phát huy được lợi thế của mình trong việc kết nối mạng lưới với các đơn vị, tổ chức quốc tế trong cùng xu hướng thế giới về liên ngành hiện nay.

GIÁM TUYỂN ĐỘC LẬP, THS. NGUYỄN THẾ SƠN - GIẢNG VIÊN KHOA NGHỆ THUẬT VÀ THIẾT KẾ

Việc chuyển đổi mô hình và tổ chức lại Khoa Các khoa học liên ngành thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật có thể nói là một bước đi rất cần thiết trong sự phát triển và hợp tác quốc tế, đặc biệt trong việc phát triển các dự án trao đổi hợp tác với các đối tác là các trường đại học trong và ngoài nước cũng như với các tổ chức trong nhiều lĩnh vực. Với riêng lĩnh vực Nghệ thuật thị giác và Thiết kế sáng tạo, việc chuyển đổi thành Trường giúp việc hợp tác trao đổi với các đối tác quốc tế trở nên dễ dàng và thuận lợi hơn. Các tổ chức nghệ thuật trong và ngoài nước cũng mong muốn hợp tác với Nhà trường nhiều hơn, mở ra nhiều chương trình hợp tác đào tạo hay tổ chức các hội thảo chuyên ngành lớn.

Đặc biệt hướng tiếp cận về nghệ thuật của Trường theo hướng liên ngành rất gần với xu hướng phổ biến của nhiều trường nghệ thuật trên thế giới nhất là khối các trường tại châu Âu và châu Mỹ. Người học vì thế sẽ có nhiều cơ hội hơn trong việc học hỏi từ các chương trình trao đổi đào tạo, hội thảo chuyên đề, cũng như có được những cơ hội học tập từ các nghệ sĩ, nhà thiết kế chuyên nghiệp đến từ nhiều môi trường quốc tế. Đồng thời, việc chuyển đổi mô hình từ Khoa thành Trường cũng giúp chương trình đào tạo có nhiều cơ hội gắn kết các mô hình thực hành thực tiễn trong hệ sinh thái của đời sống, giúp người học được tiếp cận sớm với các mô hình vận hành thực tế ngay từ khi còn là sinh viên.

**LÊ MINH HẰNG - SINH VIÊN KHÓA QH.2023,
NGÀNH QUẢN LÝ GIẢI TRÍ VÀ SỰ KIỆN**

Việc chuyển đổi mô hình từ Khoa Các khoa học liên ngành thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật là một trong những bước tiến lớn, thành công lớn của các thầy cô và học trò của Trường. Bởi lẽ việc chuyển đổi mô hình sẽ tạo ra cơ hội cho sinh viên trong Trường, tạo điều kiện cho sự tương tác chặt chẽ giữa các lĩnh vực khác nhau, từ khoa học cơ bản đến nghệ thuật. Điều này thúc đẩy sự sáng tạo và đổi mới thông qua việc kết hợp kiến thức của

các ngành học khác nhau. Bởi chúng ta là "liên ngành".

Thật tự hào khi là sinh viên Trường S, thay vì chỉ tập trung vào một lĩnh vực cụ thể, chúng mình được trang bị hệ thống kiến thức và kỹ năng đa dạng, mở rộng thêm vốn hiểu biết và có nhiều "bảo bối" khi bước chân vào thị trường lao động, có cơ hội thể hiện năng lực bản thân ngay khi còn đang trên ghế nhà trường. Không những thế Nhà trường đã và đang nắm bắt được xu hướng thế giới, khi mà ngày nay, có nhiều vấn đề phức tạp đòi hỏi sự kết hợp của nhiều ngành khoa học và nghệ thuật để tìm ra được giải pháp cụ thể. Nhà trường đã nắm bắt được xu hướng đào tạo mới trong xã hội - nơi mà sự hợp tác giữa các ngành và phong cách tư duy sáng tạo được đánh giá cao. Bằng cách hỗ trợ sinh viên phát triển năng lực và hiểu biết đa ngành, Trường S đã, đang và sẽ tạo ra những nhà lãnh đạo, những nhà sáng tạo nội dung, các chuyên viên quản lý giải trí và sự kiện, các nhà một đình đám... đưa ra thị trường lao động những cá nhân xuất sắc, phù hợp với xu thế.

Đặc biệt với ngành quản lý giải trí và sự kiện, ngay từ năm nhất đại học được tiếp xúc, làm việc, học tập với đội ngũ giảng viên uy tín, chất lượng là các thạc sĩ, tiến sĩ đứng đầu trong ngành, được tham gia học tập trải nghiệm thật sự bổ ích và mang lại sự hứng thú trong từng giờ học. Chính vì thế sinh viên Trường S năng động và hòa nhập, xứng đáng với tên gọi Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật.

**NÔNG MỸ PHƯƠNG THẢO - SINH VIÊN QH.2022,
NGÀNH QUẢN TRỊ THƯƠNG HIỆU**

Là một sinh viên năm thứ hai đang được tiếp nhận những giá trị đầy ý nghĩa từ công tác giảng dạy của VNU-SIS, may mắn là thế hệ cùng bước qua thời điểm chuyển giao lịch sử tại nơi đây, tôi nhận thấy rằng việc chuyển đổi mô hình của Khoa Các khoa học liên ngành thành Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật là một bước đi quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo, không chỉ ở

trong phạm vi Trường mà còn đóng góp vào chất lượng đào tạo của ĐHQGHN nói chung.

Trong thời đại hiện nay, nhu cầu của thị trường lao động thay đổi nhanh chóng, đòi hỏi các cơ sở giáo dục phải cung cấp cho sinh viên những kỹ năng và kiến thức mới nhất, đáp ứng được yêu cầu của thị trường. Ngay từ khi còn là Khoa Các khoa học liên ngành, chương trình đào tạo đã không ngừng được hoàn thiện và cải tiến nhằm cung cấp cho sinh viên một môi trường học tập đa dạng và phong phú, hệ thống kỹ năng mềm và chuyên môn cần thiết để thành công trong một thế giới rộng lớn ngày càng phức tạp và đa dạng. Tôi tin rằng, với việc chuyển đổi mô hình thành Trường Khoa học Liên ngành và Nghệ thuật, những giá trị mà Trường mang lại cho người học sẽ ngày càng được phát

triển hơn nữa, với những nguồn lực ngày càng được chú trọng đầu tư; với những ngành học mới mẻ tiên phong trong phát triển các lĩnh vực công nghiệp văn hóa, sáng tạo và nghệ thuật; với quy mô và cơ cấu ngày càng chuyên nghiệp và hoàn thiện; và đặc biệt là với tinh thần liên ngành sáng tạo dẫn đường mở lối trong mọi bước đi.

Ngoài ra, tôi cho rằng việc chuyển đổi này cũng là cơ hội để SIS tăng cường hợp tác, liên kết và đạt thêm những giá trị trọn vẹn, từng bước mở rộng mạng lưới và kết nối sự hợp tác trong đa lĩnh vực, giữ vững bản sắc "liên ngành". Giữa xu hướng giáo dục thế giới ngày càng đổi mới, VNU-SIS không ngừng sáng tạo và tiến bước để đem đến cho người học những trải nghiệm học tập mới mẻ, thực tế và vô vàn cơ hội trên trường quốc tế.